

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 „
 Helyben hához hozva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű és
 keddnap utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kizárólag viszályban
 vagy megérzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyenlő árak és árték.

NAGYVÁRAD, aug. 26.

A székelykérdés és a papság.

— A székely papság memoranduma. —

E hétnak legnevezetesebb eseményét a székely-kongresszus fogja képezni, mely a tusnádi fürdőben csütörtökön veszi kezdetét s melynek működéséhez sok reményt fűznek túl a Királyhágón.

A kongresszusra nagyszabású előkészületeket tettek minden irányban. Tudvalevőleg az Országos Magyar Gazdasági Egylet kezdeményezte és rendezi a kongresszust, de ügyes, tapintatos kézzel bevonta annak körébe mindazokat, a kiknek jóakaratu támogatására számíthatnak a székelyek bajainak orvoslásánál.

Felszólította a kongresszus rendezőse közreműködésre a papságot is, mint a mely legközelebről s legalaposabban ismeri a székely nép helyzetét s első sorban van hivatva részt venni a megindítandó mentési akcióban.

A kath. papság örömmel felelt meg a szíves felhívásnak. Erdélynek nagynevű, minden szép és nemesért lelkesülő főpásztora, Majláth püspök körlevélben szólította fel papjait a kongresszus munkájának támogatására, a gyergyói papság pedig, melynek lelkipásztori gondjai alá 50,000 kath. székely tartozik s a székelység életének közvetlen szemlélője, örömeinek, bújának részese, a kongresszus elé külön memorandumot terjesztett, melyben leplezetlenül tárja fel a bajokat s

azok okait s egyuttal rámutat a gyógyszerre, melyek sokat segítenének a székely nép bajain.

Ezen érdemes munkálatot, mely alapos tájékoztatást nyújt az egész székely-kérdésről, a bevezető rész elhagyásával adjuk a következőkben:

A baj és annak oka.

Mindnyájan tudjuk, hogy a székely népnek a múltban, mint határőrvidéki nemzeti őrségnek különféle előjogai és kiváltságai voltak a bércezes hazában; mely előjogok és kiváltságok első sorban arra szolgáltak, hogy e szabadnak született, nemes népfajt fentartsák a keleti határszélien, s megerősítsék, mint édes hazánk védő bástyáját. Mint nemzeti előőrség élt századokon át katonai rend és fegyelemben. Birtokai, földjei mentek minden királyi és kincstári jogoktól. Meg volt a külön örökösödési joga és törvénye, mely szerint a székely ember ősi örökségét idegennek büntetés terhe alatt el nem adhatta. Erdőt, legelőt közösen használta, melyeket megterhelni, elidegeníteni nem szabadott. Meg volt a székely népnek pálinkafőzési és sörgyártási joga, mely anyagi jólétén állandóan segített, mert terményeit saját javára, terheinek hordozására, könnyebbítésére azonnal értékesíthette; ugy is csekély igényeit kielégíthette, s ez által magát az eladósodástól, uszortától és a korcsmái kicsapongásoktól megmentette. Szóval, előjogai, — kiváltságai folytán meg volt mindaz, a mi e hegyes-völgyes hazában jólétét biztosította; az anyagiakban hiányt nem szenvedett. Ezért szeretettel ragaszkodott kies hazájához, idegenbe nem kívánczolt, mert itthon rendezett viszonyai között szorgalmas munkásságával feltalálta megelégedését, boldogságát.

Mindezen és hasonló kiváltságai már régen megszűntek; de ezekért kárpótlásul semmit sem nyert a székelység. A családok ősi birtokait

ma fiuk és leányok egyenlően öröklék; a leányok birtokrészüket idegen családokba viszik, melyek gyakran nem is székelyek.

Ma az apa vagy anya szabadon eladhatja, elvesztegetheti ősi örökségét, s gyermekei földönfutókká lehetnek, mert törvényes oltalomban nem részesülnek.

A jelen viszonyok között a székely nép terményeit nem tudja értékesíteni; otthon fel nem dolgozhatja, mert régi jogát erre vonatkozólag elvesztette; a piacon pedig potom áron kell elvesztegetnie, mert közlekedési hiányok miatt nincs kereslet. Kisüstjét elvesztve, ezzel bedugult megélhetésének egyik forrása s e miatt arra lett kényszerítve, hogy drága pénzen korcsmákból vegye a rossz italokat, — melyek testét enerválják, lelkét, erkölcsét megölik.

Országos törvényeink a Székelyföldre is elrendelték az általános arányosítást és tagosítást, melyeknek folyamatban levő erőszakos és drága keresztülvitele a székelység megölője lesz. Mint láttuk, mint tapasztaltuk már is az olyan községekben, a melyeknél a székely viszonyok közé semmiképp sem alkalmazható arányosítás keresztül vitetett? Azt, hogy a kisbirtokos osztály megfosztatik közös legelőtől, fahasználati jogától, mert a legnagyobb s legtöbb esetben külbirtokosok a legjobb részeket magukhoz ragadva, a megszorult szegény ember csekély arányrészét legolcsóbb értékben összeszedve, a kisbirtokosokat észrevétlenül mindebből kiszorítják.

Igy jön létre aztán az a szomorú valóság, hogy a kisebb székely birtokosoknak a közösből semmijük sem marad; nincs, ahol egy kis állaját legeltethesse; nincs a honnan a szükséges tüzfát beszerezhesse. Minden közös vagyonból kiforgatták: se birtoka se kereseti forrása többé, — de van adója, van adóssága, a melyek folyton növekednek mindaddig, míg a fizetésre — és az életre képtelenné lesz, mert utolsó párnáját is elárverezték adóba és adósságba, s ő családjával mehet idegenbe, mivel földönfutóvá lett.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

Estély Zefiréknél.

Irta: Hantke Emil.

Esti kilencz óra már elmúlt mikor elindultam hazulról.

Kifogástalan esteli öltözetben voltam. Lakkcipőm csak úgy fénylött a hold bágyadt világánál és a vállamra könnyedén vetett havellóck látni engedte a gomblyukba tűzött fehér szegfűt. Mint rendesen a számban szivar füstölgött s lehet, hogy a bodor füstfelhők, lehet, hogy a langy esti szellő volt az oka, de bensőmben olyan féltékenységgel vegyest kíváncsiság és olyan nyugodt izgatottság tanyázott.

Eppen aznap reggel kaptam meg nagybátyámuak a levelét.

— Te kölyök! Amit megígértem meglesz. A leányt kiválasztottam számodra. Szép, kedves és vagyonos. Ma este nagy összejövetel lesz nálunk. Ha akkoráig be tudok jönni, velem jössz; ha nem, csak eredj el egyedül, majd ott találkozol velem. A lakásuk Papsajt-utca 13., második emelet. De azt előre megmondom, hogy az előkelőségre sokat adj, mert ugy az apa, mint a nagynéne büszkék nemesi származásukra. Mutter az nincs, tehát még anyósod sem lesz. Csak vigyázz... Muki bátyád.

Hát kérdem, ment már így valaki leányzóba? Azt se tudom hogy néz ki, kinek a

leánya? Allítsak be egy egész idegen házba, mely vendéggel van tele és szimatoljam ki étetem páriját. Igaz, hogy Muki bátyám csak így egy-két szóval szokott mindent végezni és megvan az a jó szokása, hogy mindent jól végez, tehát föltétlen engedelmességet kíván mindenben. De már csak egy ilyen fontos lépésben mégis tán részletesebben is tájékozható volna. Mert igaz, hogy tőle függ egész életem. Eddigi összes képzettségem csak arra terjedt, hogy majdan átvehessem az öreg pár száz hold földjét és gazdálkodjam benne. Így aztán az ő elvei szerint kellett cselekednem, de ha tudom előre, hogy mennyire aránytalan lesz viszonyunk. hát meggondolom a dolgot.

Mi az? Már itt lennék? Csakugyan 13-as szám. Felnézek a házra, kivilágított ablakok, melyekből a zene hangja szűrődik ki.

Akkor hát lépünk be.

Felmegyek a II-ik emeletre és mindenféle bejelentés nélkül belépek. Az előszobában nincs egy lélek sem, hanem annál több felső és belépő. Felakasztom én is modern malaczpómat és belépek abba a terembe, a honnan a zaj hallatszott.

Elég nagy tágas szoba volt, hanem tul izléstelenül butorozva. Azután Muki bátyámat néztem, de nem találom sehol. Az öreg bizosan elkésett, na nem baj, beszéllek addig a háziakkal.

Igen ha tudnám kik azok? Most kérdezzek meg valakit, hogy mutatná meg nekem a házigazdát? De mikor mindenki ismeretlen. Már

magam is belátiam, hogy furcsa helyzetben vagyok. De hát hiába. A lány szép, kedves és vagyonos. Vajjon melyik lehet? Csak tán nem az a barna, abban az égszinkék ruhában? Az még megjárna.

Egy kis alacsony, puffadt bácsi hömpölyög elém és meglehetősen zavarral szólít meg:

— Bocsnát... de... de azt hiszem nem volt még szerencsénk?

— Nem! Ugy-e a háziurhoz van szerencsém?

— Igen.

— Akkor rendbe van minden. Éa vagyok... tetszik már tudni... hiszen megbeszélték előre a dolgot.

— Ah... megbeszéltük... Hm, hm! Aztán kivel?

— He he! Nagyon jól! Hát Muki bácsival.

— Ah! vagy ugy! Különben én szívesen látok magamnál vendégeket, mint ahogy láthatja is, de azt hittem, hogy esetleg eltévesztette a házat.

— A viláért sem. Jól megnéztem. A 13-as szám ugy-e.

— Kérem hisz én nem vonok kétségbe semmit. Valóban itt lakom a 13-as szám alatt. Már ebből is láthatja, hogy nem vagyok babonás.

— Na még erről beszélni se o kell. Egy olyan férfinek miot ön, kinek oly nemes tulajdonságai és oly fényes ősei vannak, egyáltalán nem is lehetnek ilyen nyársalpári hajlamai — kezdtem volna bódítani, nagybátyám levelére gondolva.

Ezekhez járult még a községek *italmérés-i jogainak országos kártalanítása*. Az állam a legalsóbb megváltási áron magához ragadta az italmérés jogot, a mi által pénzvisszonyain nagyot segített ugyan, de a *községeket érzékenyen megkárosította*. A székely községek legnagyobb részét a jövedelmi forrásból *tartották fenn iskoláikat, fizették tanulóikat*, és sok helyen az egyházi személyeket is. Ma e kiadások szüntelen fokozódnak; de a községi pénztárak az előbbi közös jövedelmi forrásoktól elűtve *100—150%-os pótdótot* kell hordoznia a lakosságnak, hogy iskoláit, templomait némiképp fenntarthassa, tanulóit fizethesse. Mindezek, a különböző állami adókkal együtt már elviselhetetlen teherként neheztedek a szegény székelynép vállaira.

Igy van az ősi s azért elavult *kepézés*. Míg az *állam* például a *szász* betelepültek javára az ugynevezett dézsma-kárpótlás által bőven megváltotta és biztosította ezek egyházi és iskolai kiadásait s dologi és személyi terheinek hordozását megkönnyítette: addig a *székelysége* e tekintetben *nem szegített semmit*. Ma is neki kell fenntartania egyházát, iskoláját földjeinek azon sűány terményeiből, melyek az utóbbi időkben még arra sem elegendők, hogy az éhezéstől megmentésük a székely népet. S a mikor mindenféle adóval a nép csekély keresete és jövedelme meg van támadva, akkor igen keservesen esik még az egyházi adó hordása is; de még hagyján, ha *igazságos kulcs szerint volna kivétel*, ha mindenki jövedelme aránya szerint hordozná a gyűlölt terhet! Azonban még mindig a Mitrovsky-féle kepe törvény az irányadó, amely pedig a mostani viszonyok közé nem illik. Mikép is lehet az igazsággal összeegyeztetni azt, hogy az a szegény ember is, kinek *12 kalongya* gabonájánál több nem terem, annyi kepeért fizessen évenként, mint a kinek *2—300 kalongya* gabonája van? Ezen legigazságtalanebb terhet a székely nép hordozza s azért ez lesz vallásos életének biztos megőője, papjainak szüntelen tartó kinzása és teljes felforgatása, megsemmisítése azon jó és bizalmas viszonyának, melynek a hívek és papjaik között rendíthetetlenül fenn kellene állania.

Régi jog *elvéstése* s a folyton növekedő terhek hordozása folytán nem csuda, ha a székely nép már nem tud e hazában megélni! Nem csuda, ha kis birtokát *nagy kamatu adósságokkal kellett megterhelnie* s ma az *usorások irtalmatlan kezei között fuldokol!* Kiváltságaitól megfosztatott, birtokait mesterhelte, arányrészét elvesztette, a fizetése és a megélhetésre képtelenné lett, segítséget sehonnan sem kap: azért érezve azt,

hogy e hazában se magát, se családját fentartani nem tudja, *elhagyja hazáját s oda vándorol, ahol jobbakat remél*, habár keserves csalódásokkal is; mert biztos alap nélkül állandóan sehol sem boldogulhat.

Szerbia és Bulgária.

Szerbia és Bulgária között postaiúti jött létre, mint a milyen Ausztria-Magyarország és Németország között létezik. A két ország közti levélforgalomban a postabélyeg 10 czentime. Danei polgár miniszterelnök, a kiról a lapok azt írják, hogy fontos dolgokat akar megbeszélni Vuics szerb miniszterelnökkel, nem időzött Belgrádban és megállás nélkül folytatta utját Franzensbadba.

Utazás Elzászban.

Sajog a francia szív még mindig Elzász és Lotharingia után s a mikor csak tehetik, átátrádnak kisebb-nagyobb tömegekben az egykor francia tartományokba.

Legutóbb egyik kormányparti lap szerkesztője rándult át a német birodalmi tartományokba. A határtól nem messze egy német orvosral találkozott, a ki utitársául szegődött s beszélgetésbe elegyedett vele az elzászi viszonyok felől. Az orvos határozottan a mellett volt, hogy ma az elzásziak híven ragaszkodnak Németországhoz.

— Önök, mondotta, kétszer veszítették el Elzász-Lotharingiát. Először Bismarck ragadta el önöktől, de az nem számított. Ha valaki egy országnak csak a göröngyét bírja, az semmit sem tesz, mert nincs kezében a lényeg: a szív, a szeretet, melyek nélkül minden birtoklás illuzórius. (Gondoljunk mi is a horvát-szlavon megyékre!)

De ma elvesztették önök Elzász-Lotharingiát másodszer és igazán, mert ma már a németeké az elzásziak *telke!* Az első Sedán semmi sem volt a másodikkhoz képest. A sebesült, fogságba esett madár kétségbeesetten vergődött akkor szárnyaival, csak hogy fogságából megmeneküljön mig ma a fölépült madár nyugodtan meghuzódik a né-

met sas árnyékában. — Ez az erkölcsi Sedán!

— Hallgasson kérem! esdett a francia.

— Miért?

— Elcselt francia katonák esontjai fölött járnak s azok meg találják hallani.

Tovább mentek egy faluba, melynek ma német a neve, de 30 év előtt francia volt a neve is, a lakossága is. Egy kis gyermek fogadta őket tisztes köszöntéssel:

— Geloht sei Jesus Christus!

A francia megdöbbenve nézett társára s elkeseredve fogadta a német köszöntést csak azért is francziául:

— A jamais!

Betértek a zárdába, a hol francia származású apácák nevelik a gyermekeket; az udvaron vidáman játszottak a nővérek az apróságokkal s együtt édes lágysággal énekeltek velük — egy német dalt.

A francia egyenest a főnökhöz lépett, a kit már régen ismert.

— Társammal egész uton egy kérdésen vitakoztunk, e melyet nem tudunk eldönteni. Legyen hát bíránk ön és mondja meg őszintén: ónojtanak önök ismét francziákká lenni?

— Ismét francziákká lenni! sóhajtott az agg főnök. Régi szép álmom — de tudja-e uram, mit tenne az, ma újra francziává lenni? Holnap csendőrök vezetnének el mindnyájunkat, mint az utszéli bitangokat; a csöndes, az áhitatnak szentelt falak között talán részeg tivornya ünne tanyát; bezárnák, talán ki is fosztanak féltett kincsünket: kápolnákat, kisdobnának beünket az utcára . . . de mit beszélnek magunkról! Ki nevelné ezt a sok ártatlan kis gyermeket, kiknek fele igazán árva, fele pedig névleg az, mert alig látja szüleit egész nap? Eanek a sok árvának én vagyok az igazi anyja, én és a nővérek — uram, ha fáj is a szívem az elhagyott Franciaországért, de Isten őrizzen attól, hogy ma újra francziák legyünk!

A szerkesztő mélyen meghatva hagyta el a zárdát. A mint kiléptek a kapun, a német doktor megemelte kalapját s igaz lelkesedéssel kiáltotta:

— Hoch Combes! Dreimal hoch!

— Ah! Hagyjuk ezt uram . . . Mondja, kiket nem ismer, hogy bemutassam.

— Nézze uram, még senkit sem ismerek. De szeretném, ha először leányának, ki szép, kedves és valóban bájos azután meg a nagynéninek mutatna be.

— Eppen itt vannak! . . . Gyertek csak! szölt a mellettünk elhaladó párhoz fordulva.

Az egyik az égszínkék ruhás barna, a másik egy sűrű ruhás nagynéni volt.

A nők megjelentek előttem.

— A leányom! — szölt a háziur — és szabad a nevet tudnom?

— Fújtató Agoston!

— Ez meg a hugom, özv. Szelelőné.

Na hát Istenek, a háziakat ismerem Az az hogy hobó!

— Kedves jó uram! Igazán furcsa a helyzetünk, de Muki bátyám az oka. Ismerjük egymást személyesen, de én még önöket névleg nem.

— Igaza van — szölt a háziur. — En Zefir Szilveszter vagyok, a leányom meg Zefir Krisztina.

— Így ni, most rendben vagyunk. (Am-bár rögtön láttam, hogy a lány szépségéből a Krisztina név sokat levon.) De csodálom, . . . jaj még elárulom magam. . .

— Ugyan sohse féljen tőle, szölt Krisztina. Beszélhet egész bátran.

— Nem. Nem lehet addig, mig Muki bátyám el nem jön.

— Hát ő is eljön? kérdi csodálkozva özv. Szelelőné.

— De mennyire! Különben nem is hiszem, hogy nincs itt. Nyilván félrevonult és látoi akarja, milyen a fellépésem. Nohát annyit dicsekvés nélkül mondhatok, hogy a spiszburger forgott utalom.

— Hát az micsoda? kérdi Krisztina.

— Az a közönséges pöffeszkedő nyárspolgári tempó, az az iparosból . . .

— Kedves hugom — vágott közbe Zefir ur — légy szíves helyettesíteni vendégünknel, a kinek anyjira begyében vannak a nyárspolgárok.

— Na majd megdolgozom én. Nézze kedves Fújtató ur, ülünk le a kanapéra és mondja el nekem, miért viseltetik ellenszenvvel a tulajdonképpeni polgárság iránt.

— Szívesen nagyságos asszonyom. De nem fogja ez untatni Krisztina kisasszonyt.

— Ha nem akarja hallgatni, hát majd talál magának más szórakozni valót.

— Hát ha nem veszi rossz néven, ugy addig más felé nézek — szölt bájos mosolylyal a Tini.

Együtt maradtunk.

— Na mit szöl a társasághoz?

— Ez kényes kérdés nagyságos asszonyom, mert azt sem tudom, kik vannak itt.

— Jómódu, számottevő urak. Mind ismerőseink. Az ott . . .

— Bocsnat, hogy félbeszakitom. Az az ur

ott . . . nem, nem csalódom, a divatárúzetben segéd. Hogy került ő ide?

— Hogy? Meghívás folytán.

— Igen . . . és lebulntem egy kicsit. (Hát Muki bátyámnak ez az előkelőség!)

— De hát miért idegenkedik ugy tőlük?

— Nem annyira idegenkedés ez, mint ellenszenv.

— Uram, ön annyira nyílt, hogy szinte sért. Ugy látszik, nem tudja hol van?

— Én tudom asszonyom. Istenem! Hát hogy nem jön Muki bátyám, hogy vége lenne ennek a kicsos helyzetnek.

— Amibár nem ismerem Muki bátyját, de hogy miért jönne ő is ide . . . Mondja, neki is ilyen érzelmei vannak?

— Neki is? Hisz tőle tanultam én is.

Szerencsénkre megjött Krisztina.

— Na most te válts fel engem Tini-kém. Jövök mindjárt, csak Szilveszterrel beszéllek.

— Mondja kedves Fújtató ur, szöla! meg Tini — micsoda maga?

— Magánzó vagyok Krisztina nagysám.

— Már ilyen fiatalon? Ugy-e akkor tud zongorázni?

— Tanítottak rá.

— Jaj, jöjjön akkor és játssa el a »rózsabimbót meg a méhet«, Kanavász ur meg énekelni fog hozzá.

— Már engedjen meg, de egy rófóst csak nem kísérek.

— Miért? Tisztességes egy ember az is.

Igy olvasható ez a legújabb francia lapokban.

Protestáns ítélet.

Erdekesnek tartjuk közölni *Monod*-nak, a francia protestáns vezérférfiúnak nyilatkozatát, a ki a következő éles szavakkal ítéli el Combes alávalóságait:

„Az a mód, amelylyel a Combes exabbé miniszteriuma küzd, világosan mutatja, hogy a harc nem a *klerikalizmus* ellen, hanem a *katholikus egyház* ellen folyik. Ezt már ma mindenki elismeri Franciaországban, még a radikális sajtó is. A kormány azon érvét elfogadhatónak vélem, hogy az egyetemi és felsőbb oktatást kivesszi a szerzetesek kezéből, nehogy az ifjúságot antirespublikánus szelvényben neveljék; hanem amióta hat és tiz éves elemi iskolás gyermekeket eltiltanak az apácáktól, hogy így kényszerítve legyenek az atheista állami intézetek látogatására, azóta bolond mondhatja csak, hogy ez a reszpublika védelme érdekében történik. Az atheista főpap (Combes) oly alávaló módon és oly erővel küzd a katholicizmus ellen, amelyet *Waldeck-Rousseau* még álmában sem akart soha. Ne tagadjunk tovább, ne vezessék félre a közvéleményt, a harc az egész kereszténység ellen folyik. Mi protestánsok elene vagyunk ennek, bár *Pelletan*, aki egyetlen protestáns tagja a kabinetnek, helyesli — mert ő is mint Combes és *André* felvilágosított atheista.»

Kossuth-ünnep Nagyváradon.

— A bizottság értekezlete. —

A jövő hónap 19-én az egész országban ünnepet ültnek, néhai Kossuth Lajos nagy hazánkia születésének századik évfordulója alkalmából.

Nagyvárad városa szintén megünnepeli a nevezetes évfordulót s a módozatok megbeszélésére kiküldött bizottság tegnap délután értekezletet tartott, amelyen megállapították a hivatalos ünneplés pontjait.

Rimler Károly polgármester elnökölt; jelen voltak: *Rádl* Ödön, *Hlatky* Endre, *Bordé*

— Szó sincs róla. De . . . Igaz, most én kérdek egész nyíltan kegyedtől valamit. Mi a kedves papja?

— Szintén magázó.
— És eddig mi volt?
— Eddig? O volt az »Arany szarvas.«
— Milyen szarvas? Csak tán nem?
— De igen. A ligetben az a nagy vendéglő.
— Ugy?! Hm, hm . . . Hisz akkor Muki bátyám . . . Jaj . . .

— Csak tán nem érzi magát rosszul?
— De olyanformán. Moodja édes Krisztina nagysám, ugy-e a második emeleten vagyunk?

— Ugy van.
— Es ma szerda van?
— Az!
— Es ez a ház a 13-as szám.
— Valóban.
— Akkor nem értem! . . . Es Muki bátyámat ismerik?
— Miféle Mukit?
— Peczery Mukit.
— Sohse hallottuk ezt a nevet.
— Komolyan mondja?
— Egész komolyan.

— Jaj! Megvan! Még egy fonál van. Papsajt-utcában van ez a ház?
— Nem, ez a ház az Arokpárt-utcán van.
— Hü! . . . Azért hát. Most már én értek mindent. Eltévésztettem az utcát.

— Gondolom, mert Papsajt-utca az, a melyik ez után jön.

Ferencz, *Rácz* Mihály, dr. *Hoványi* Géza, *Szokoly* Tamás, dr. *Döry* Ferencz, *Halász* Lajos, *Becskay* Lajos és *Eleméry* Ferencz jegyző.

Rimler Károly elnök első sorban bemutatta *Budapest főváros meghívóját*, a szeptember 19-én tartandó ünnepélyre, amikor a Kerepesi-temetőben leteszik a Kossuth-mauzóleum alapkövét.

Ennek a kapcsán felmerült az eszme, hogy nem lenne-e czélszerűbb, ha Nagyváradon más napon tartanák meg a Kossuth-ünnepélyt.

Hosszabb eszmecsere után a bizottság abban állapodott meg, hogy a Kossuth-mauzóleum alapkövetelésére a fővárosba küldöttség menjen a város nevében; — az emlékünnepelet pedig *szeptember hó 19-én* tartják meg Nagyváradon. Ekkor van az évforduló s ekkor ünnepel az egész ország.

A programmpontok megállapításánál csupán a szobor kérdése keltett vitát. Nem ugyan a dolog lényegére, mert ellene senki sem nyilatkozott, hanem csak az idő tekintetében tértek el.

Halász Lajos felvetette, hogy tegyenek olyan indítványt, miszerint mondja ki a város törvényhatósága, hogy Kossuth Lajosnak szobrot emel s e czélra évenként bizonyos összeget szavaz meg.

Rimler Károly polgármester előre bocsátja, nehogy félreértés, hogy nincsen ellene az indítványnak. Sokat gondolkozott felette. De azt tartja, hogy Nagyvárad városának becsületbeli kötelessége a Szacsvey Imre mártyr szobrának a mielőbbi felállítására. A város pénzügyi helyzetét is figyelembe kell venni. Kijelenti, hogy ha a Szacsvey-szobor kész lesz, — amire már lépéseket tett s közelebb konkrét javaslatot is nyújt be, — esetleg ő fog előterjesztést tenni a Kossuth-szoborra.

Dr. *Döry* Ferencz azt kéri, hogy elvileg mondják a ki a Kossuth-szobor felállítását.

Dr. *Hoványi* Géza indítványozza, hogy a rendkívüli közgyűlés mondja ki, miszerint a törvényhatóság óhajtja a Kossuth-szobor felállítását s megbizja a tanácsot, hogy annak a társadalom bevonásával leendő felállítására tegyen előterjesztést. Ennek elfogadása esetén

— De ilyen szórakozottság. Legyen szives kisasszony vezessen a papjához.

— Eppen jön a néniel.
— Uram . . .

— Bocsnát — vágott közbe Zefir, a volt szarvas — ön se szó, se beszéd beállit hozzám. Na hát ez hagyján. De mikor itt sorba kezdi becsmérlelni az egész társaságot . . .

— Bocsnát — vágta most én közbe. — Most jöttünk rá kedves leányával, hogy én eltévésztettem, nem az emeletet, sem nem a házszámot, hanem az utcát. Azért, ha valami sértőt találtam volna mondani, kérem ugy venni, mintha a Papsajt-utcában mondtam volna.

Es azzal a társaság dühös szempillantásai közti, kik között az ipartestület és kereskedelmi egyesület minden előkelő tagja képviselve volt, kivonultam a teremből.

Leverten érek ki a Honfi-térre. Hát ki az, ki belém botlik?

Kitalálták! Muki bácsi.
— Oh, te szerencsétlen! Csak tán nem voltál ott?

— Nem! Eltévésztettem az utcát.
— Mäskép ott lettél volna?
— Ott.

— Na akkor nagy szerencséd van!
— Miért?
— Mert az estély a Papsajt-utca 13. szám a. nem ma, hanem holnapra van kitézve.

— Hát miért írta mára?
— Azért hála Istennek, mert eltévésztettem.

meg lesz a mód arra nézve, hogy esetleg a Szacsvey-szobor elkészülte után a tanács javaslatot tegyen.

Ezt az indítványt fogadta el a bizottság.

Az ünnepély műsora.

A szeptember 19-iki ünnepély részleteit ezután a bizottság a következőkben állapította meg:

Szeptember 18-án este a várost kivilágítják s a házakat fellobogózzák. Erre felkéri a polgárságot.

Szeptember 19-én:

Reggel 9 órakor ünnepélyes istentisztelet az újvárosi ev. ref. imaházban, amelyet *Materny* Imre ág. ev. lelkész tart. — Azonkívül felkéri a különböző felekezeteket, hogy e napon bármely időben istentiszteletet tartsanak Kossuth Lajos emlékére.

Délelött 11 órakor városi diszközgyűlés. Erre felkéri a főispánt.

Felhívja továbbá a város az összes kereskedőket és más üzlettulajdonosokat, hogy reggel 9 órától 12-óráig üzleteiket zárják be.

A diszközgyűlés tárgysorozata a következő lesz:

1. Elnöki megoyitó.

2. Ünnepi beszéd, a melynek kapcsán indítványt tesz a szónok, hogy Kossuth Lajos emlékét a törvényhatóság jegyzőkönyvében örökíti meg. Az emlékbeszédet *Rádl* Ödön tvhatósági bizottsági tag tartja.

3. *Hlatky* Endre indítványt terjeszt elő, hogy határozza el a törvényhatóság, hogy Kossuth Lajos életnagyságu arczképét közgyűlési terme számára megfesteti s e czélra 3000 koronát szavaz meg; — továbbá Kossuth Lajosnak szobrot emel. Ez utóbbira nézve az előterjesztéssel a tanácsot bizza meg a közgyűlés.

4. *Szokoly* Tamás tvhat. bizottsági tag indítványt tesz, a *Rádl* Ödön által elmondott emlékbeszédet teljes szövegében felveszi s szétosztás végett kinyomatja.

5. Elnöki zárszó.

Este a Szigligeti-színházban diszeloadást tart a szintársulat.

A város diszgyűlésére meghívják a város diszpolgárát *Vinkler* József vál. püspököt és Biharvármegye törvényhatóságát és dr. *Barabás* Bélát, mint a város képviselőjét.

*

Ezzel be lesz fejezve a hivatalos ünnep, azonban felmerült az eszme, hogy a legközelebbi vasárnap, szeptember 21-én az öszspolgárság részére is ünnepélyt rendeznek. Erre nézve felkéri *Mesey* Mihályt, hogy egy bizottsággal készítsék elő az ünnepélyt.

Tervbe van véve egy nagyobb szabásu népiünnepély a Sport-téren, amelyen dr. *Barabás* Béla is jelen lesz.

Dalárdák előadása, szónoklatok, társas vacsora és tánczestély lennének a népiünnepély keretében.

Vadász üdv.

Írta: K—y Andor.

Mottó: Szól a puska reng az erdő
Bukik a nyul meg az őz.
— — — Dr. N. Gy.

Augusztus 15! A bakfisch a ki első báljára készülődik, a különféle toillettek válogatása és bírlgatása között elmerengve meg-megáll, — mosolygó arczczal látogatja a nagy nap esélyeit! hogy is lesz hát?!

Vagy az elviruló szüz a szépitő szerek kiapadhatatlan forrásait nem kutatja gondosabban

hogy a természet viharának nyomait minél sikeresebben eltüntethesse, mint a vadász az évad elején.

Puskáját napközben is többször előveszi, szeretetteljes figyelemmel vizsgálgatja nem esett-e valami baja, a miről ő nem tudna.

A legapróbb részletig megnézi, hogy az alatomos rozsa nem bántotta-e drága jószágát — kakasait fel-fel huzogatva, csövébe bele-bele nézve czélozgat. A szegletben alvó vizslája nyöszörgése, — mely álmában bizonyosan a gazdája által megsebzett nyul után galoppol — bájos zeneképen hangzik fülebe. Lelke a szabadba vágyik, hol még seéta közben is előre-hátra, hol a terepet hol a légkört vizsgálja, egy-egy felrepülő madár már annyira izgalomba hozza, hogy a sétatáncos puskává válik a kezében.

Hiába, ilyen a szenvedély; — kéréllhetetlenül sodorja az embert! A kiben az ősfoglalkozás eme ágazata iránti hajlam megnyilatkozik.

Természetesen az ujjunk sem egyforma, így a vadász szenvedély is különböző alakban tör utat magának egyénenkint a sport kedvelőiben. Ilyen például a városi Dandy-vadász, a ki utólérhetetlen részletességekkel kutatja, hogy az ő öltözéke egyedüli legyen a vadász társaságban. Zsebekkel dusan megrakott sakktabla kockás kabátok, crinolin bugyogók, előlhatul pofon csapott lehetetlen színű vadász kalpagok, a melyek hátulján lyraszerű fajakas toll vagy meszelőként meredező vaddisznó serte ágaskodik, az alján hatalmas őz, vadkan agyarak vagy saskörmökkel garnirozva. A lábszárat védő árkusba hajtott, kepecsokkal vagy szarvas aganes gombokkal ellátott különféle macskanadrágok. És a különféle saruknak oly változata, amit kellőképpen leírni, — az ortopedia nagy mesterei is csak hosszas tanulmányozás után — tudnának.

Az öltözék kiegészítő része az órazsebből alácsörömpölő drága pénzen szerzett vadász zsu-zsuk tömege, a hol képviselve van a keresztül lött krajczártól a Szent György tallérig minden. Itt a vadászat és eredménye mellékes, az üdvözítő tudat a fő. — hogy úgy senki sem rukkolt ki a vadászatra, mint ő — és így bámulatot egyedül ő keltett.

A vadászat fölött lovagjai között nem utolsó helyen áll a vadászat napjára szerető hitvesi gondossággal kikészített vadász sem. Eltekintve a fehérnemű többes számától a dupla harisnyáig, ujjas mellény, kötött zeke, prémés bőrkabát, kis bunda, ennek tetejébe egy »vizhallan«-nak csufolt denevérszárnyu köpönyeg, melyet György, a feleség által külön kiiktatott kézi hajtó illő alkalomra a vadász urról le szokott emelni.

A nélkülözhetetlen vadász kellékekhez sorakozik még György által hurezolt egy olyan háromlábú vadász-szék is, a melyben Barbarossa Frigyes is kialudhatta volna délutáni álmait.

Az öltözék eme tömege úgy a járásban, mint a fegyver szilárd fogásában akadály lévén, minden lövésnél jól megrugdalt. Az eredmény is természetesen olyan volt. No de a vadászaton találkozik mindig *közös* nyul; és így Nimródunknak is jutott, sikerült bizonyítási eredményképpen.

De azért az üdvös szenvedély belső vihara és uri tetemét fedő ruhahalmaz csuron vízzé izzasztották, a puskarugás is feldagasztotta az arcát; végkép lehangoltan ért haza. Szivszorongva elébe futó felesége a mint meglátta feldult arcát, siró hangon kérdezte:

— Nem löttek meg édes?!!

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

UJDONSÁGOK.

Rulikovszky Kázmér.

Holnap lesz ötvenharmadik esztendeje.

Orosz golyók oltották ki egy nemes lengyel életét, aki elég bátor volt ragaszkodni a hagyományos magyar-lengyel barátságához és átjött a magyar hadseregbe, harcolni a zsarnokság ellen.

Hanem a magyar dicsőség napja alkonyulóban volt már akkor s a mint letűnt az égboltról, vele együtt letűnt Rulikovszky Kázmér is.

A lengyel vitézségnek és lengyel barátságának megtestesülése volt ő; mikor őt főbe lőtték, azzal együtt sirba fektették a lengyel barátságot is. Halott volt a magyar is, a lengyel is; és a halottal nem barátkoznak.

És ma?

A magyar úgy, a hogy talpra állott, a lengyel pedig még mindig hiába igyekszik korporsója závarját felpattantva, új életre támadni. Sirok fölött kesereg a nép vesztett szabadságán s nincs reménye feltámadni. A népek rokonszenve egyébre sem jó, minthogy fölfrissítse a sir virágait, mint a hogy mi fölfrissítjük minden évben Rulikovszky Kázmér sirján a kegyelet virágait.

Vajjon érzi-e a halott a szerető szív dobogását, mikor sirja fölé hajolva, koszorút helyez reája? Látja-e a részvét könnyeit, melyekben megtörik a napsugár s a béke szivárványát vonja a harcos sirja fölé?

A halott hős bizonyára érzi, látja mindezt s ha kellene, meg tudna halni újra a népért, mely megbecsüli az érte elesetteket haló poraikban késő évek múlva is.

De a megölt nemzet — az már nem tud a kegyeletről semmit. Erzéketlen lett; mint a fa — úgy látszik, szívére érte a halálos dűfés.

Fenn a Kárpátok közt ragyogott óvszázadokon át a magyar nemzet egyik féltett kincse: egy remek tengerszem. Ha már nincs tengerszemünk, csak egy darabka, hát összekötöttük képzeletünk segítségével azokat a kis kárpáti tavacskákat a tengerrel, elneveztük őket tengerszemeknek s bármily kicsinyek is, de a miénk minden csepp vizük, senki másnak nincs semmi köze hozzá.

Egy ilyen tengerszemet akarnak tőlünk elvitatni a galicziai lengyelek. Semmi joguk hozzá, soha ez a tengerszem Lengyelországhoz nem tartozott s mégis ma Grácban nemzetközi bíróság vitatja, van-e a magyarnak joga ahhoz a földhöz, mely mindig az övé volt?

Közben pedig megjelennek a lengyel lapokban elkeseredett kifakadások Magyarország ellen, olyanok, a melyek vetekednek a Tribuna legvadabb czikkeivel. Így hálálják meg a holt népek az élők rokonszenvét.

Kettőt felejt a megölt lengyel. Ha minden jog ellenére mégis átszatolnák a vitás tengerszem területét Galiciához, soha sem lenne abból lengyel föld, hanem csak — osztrák. — Galiczia épp úgy osztrák terület, mint akár Csehország. S mi érdekük a lengyeleknek Ausztriát erősíteni? Viszont ha nagyon ragaszkodunk a történelmi joghoz, akkor nem a lengyelek követelhetik tőlünk Ausztria számára a tengerszemet, hanem Szent István koronája jogán mi formálhatunk igényt Galiciára és Lodomériára, valamennyi lengyelével egyetemben.

Vajjon látja-e a mi holt hőstünk az ő népe oktalan hálátlanságát?

Nem hiszem. Hisz akkor fájalmában elhervadnának sirján a virágok és sirkövén leeresztené szárnyait a lengyelek fehér sassa...

Ne zavarjuk mi sem ilyen gondolatokkal a *holnapi* (aug. 28.) gyászünnepet, hanem mikor holnap a *Szent László templomban* a 9 órai hivatalos gyászmisén megjelenünk, gondoljunk arra, hogy Rulikovszky Kázmér sirja sokkal drágább nekünk s nagyobb dicsősége a lengyel népnek, mint valamennyi tengerszem.

* A g. kath. káptalan köszönete. Néhaj Pável Mihály nagyváradai gör. kath. püspök elhunyt alkalmából Nagyvárad város törvényhatósága részvétiratot intézett a nagyváradai g. kath. káptalanhoz. A kegyeletes hangú részvétiratra a káptalan nevében *Kövári Tivadar* nagyprépost a következő köszönő iratot intézte Nagyvárad városához:

Nagyvárad város tek. Törvényhatósági Bizottságának!

Boldog emlékü főpásztorunk néhai Pável Mihály g. kath. püspök ur elhunyt alkalmából e nemes város közönsége nevében f. é. július hó 18-án 135. sz. a. káptalanunkhoz juttatott szíves részvéteért fogadja úgy a város polgársága, mint a tek. törvényhatósági bizottság mély hálánk őszinte kifejezését.

Kiváló tisztelettel

Nagyváradon, az 1902. július 19-én tartott gör. szert. kath. káptalani ülésből

A káptalan nevében:

Kövári Tivadar,
nagyprépost.

* Nagyvárad zárlat alatt. A száj- és körmőfájás fellépte miatt Nagyvárad városára elrendelt zárlat már is óriási kárt okozott úgy a városnak, mint a város forgalmának. A Lederer és Kálmán-féle gyártelepen uralgó száj- és körmőfájás állásáról *Alexander Lajos* kir. állatorvos jelentette, hogy a tegnapi napig megbetegedett összesen 721 ökor, meggyógyult 52, tehát a 999 drb. ökorállományból még 226 drb. van hátra, melyeknek megbetegedése még bevarandó. Körülbelül egy hét alatt keresztül megy az egész állomány a betegségen s minthogy a gyártelep szigorú elzárásával szinte biztosítva lehetünk a betegség kiterjedésének veszélye ellen, értesülésünk szerint *Rimlér Károly* polgármester újból lépéseket tesz aziránt, hogy még a jövő havi országos vásár előtt a város a zár alól feloldassék.

* Kinevezés. A vallás- és közoktatási miniszter *Izverniceau* Döme okleveles tanítót a *vasköhi* állami ellemi népiskolához rendes tanítóvá kinevezte. — Az igazságügyminiszter *Balmaz Béla* kir. törvényszéki irnokot, ki városunkban hosszabb ideig működött, a *felső-vissói* kir. járásbíróhoz *segédtelekkönyvezelővé* nevezte ki.

* Az 500 perzentos uszorás. A lelketlen uszorás: *Fülöp* Izsák kispereczes-utczai szatócs bűnyében a rendőrség folytatja a nyomozást. Mind több adat igazolja, hogy minő kapzsisággal szipolyozta ki áldozatait ez a piócza. Különösen a közelében lakó szegény emberek keserves keresményét harcolta össze ez a derék firma, részint árukkal, részint zugzálogházával. Most, hogy rájött a hatóság galád eljárására, kétségbeesetten kapkod fűhöz-fához. Megvesztegetési kísérletekkel igyekszik elhárítani a bajt magáról. De a panaszosok száma napról-napra növekszik. Ujabban öt egyén tett ellene feljelentést, lelketlen uszora miatt. Ezek között van két kisebb vasuti alkalmazott is, akik kijelentették a rendőrség előtt, hogy a vasutasok közül még többen emelnek hasonló panaszt, mihelyt terhes szolgálatuk erre időt

enged. **Papolczy Ferencz** rendőrkapitány e hét folyamán befejezi a nyomozást s az összes iratokat átteszi a kir. ügyészséghez. Az újabb feljelentők neveit, körlelmük folytán nem közöljük.

* **Uj rendőrségi őrhelyek.** Régóta érzett hiányt pótol most a rendőrfőkapitány. Eddig ugyanis sem a váradi-velencei állomáson, sem pedig a Nagypiacz-téren, hol tudvalevőleg a vásárok szoktak lefolyni és ezért a közbiztonság veszélyeztetve van, — rendőri őrszobák nem voltak felállítva. **Gerő Armin** főkapitány most köztudomásra hozza, hogy a váradi-velencei állomás vasúti épületében, valamint a Nagypiacz-téren levő régi czédulaházban eme helyek körüli nagyterületekre nézve oly fontos közbiztonsági szolgálat hatékonyabb elvégzésére egy-egy őrszobát rendeztetett be, ahova már **szeptember 1-től** kezdve állandóan egy nappali mint éjjeli szolgálatra megfelelő számú rendőrök lesznek kirendelve.

* **Leölt főhadnagy.** A rákosi katonai gyakorlóterén négy nap előtt borzalmas eset történt. A 23-ik gyalogezred tartott gyakorlatot, amelyen Kövess ezredes, báró Beck vezérkari főnök veje is részt vett. A gyakorlat közben az egyik századnak tüzet vezényeltek. Gyakorlási vaktölténnyel lőttek a katonák a tüzelés pillanatában Breit főhadnagy nagyon közel állott a tüzelő szakaszhoz és így történt, hogy egy vaktöltény papirmaché fojtása a főhadnagy jobb felső karját érte. Breit főhadnagy összeesett és Kövess intézkedésére rögtön beszállították a XVII. helyőrségi kórházba. A vaktöltéssel okozott seb igen veszedelmes, mert könnyen vérmérgezést okoz, amelynek következtében tetanus (meredés) lép föl. Ezért a főhadnagy sebeit rögtön megoperálták és most már túl van a veszélyen. Az ezredben pedig szigorú vizsgálatot indítottak, hogy megállapítsák, kinek ügyetlenségéből, vagy rossz akaratából érte Breit főhadnagyot a szerencsétlenség. A hadtestparancsnokság a vizsgálat eredményéről kimerítő jelentést kér.

* **Keresik a gyilkost.** A Volfi-erdőben meggyilkolva talált **Burle Anna** gyilkosának kiderítése iránt a nyomozást minden irányban a legerényebben folytatják. Mondja rendőrségi jelentés s hozzá teszi: de még mindig biztos nyom és támpont nélkül állunk. Még mindig? Csodálatos, hogy ezt szükségesnek tartja a rendőrség külön közhírré tenni.

* **Biró Lajos** itthon. **Biró Lajos**, a kiváló tudós és kutató, hét esztendei távollét után ma szerdán Budapestre érkezik. **Biró** három hónappal ezelőtt indult haza Kelet-Indiából, Bombayból, s hétfőn Triesztbe, kedden pedig Fiuméba érkezett. A hajó megállt Noviban is, és itt **Biró Lajos** meglátogatta **Hermann Ottó**t. A fiumei magyarok meleg fogadtatásban részesítették **Biró Lajos**t, ki egy napi ottlét után ma reggel indult el Fiuméből gyorsvonattal a székesfőváros felé. A pályaudvaron a Nemzeti muzeum tisztviselői ünnepelesen fogadják a hazatérő tudóst.

* **Halálozások.** Részvétellel értesülünk, hogy özv. **Buzássy Ferencz**né, szül. **Stark Jozefa** élte 75-ik évében elhunyt. Halálát kiterjedt előkelő család gyászolja. A család által kiadott gyászjelentés a következő:

Buzássy József nejevel **Alacs Herminával**, **Buzássy Albert** nejevel **Jelentsik Máriával** és gyermekeivel: **Istvánnal** és **Barnával**, **Buzássy Mária** mint gyermekei, továbbá özv. **Ince Lajosné**, szül. **Stark Amália** gyermekeivel és özv. **Holnapy Mihályné**, szül. **Stark Czeccilia** mint testvérek és a többi rokonság nevében is szomorodott szívvvel tudatják a legjobb édesanya, anyós, nagyanya, testvér és rokonnak övezgy **Buzássy Ferencz**né, szül. **Stark Jozefának** folyó hó 26-án, reggeli 4 órakor, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele

után, életének 75-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó évi augusztus 28-án, délelőtt fél 10 órakor fognak **Schlauch-tér 24. sz.** gyászháznál a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint beszenteltetni és a **Premontrei-rend** templomában megtartandó gyász szentmise bemutatása után a nagyváradi-olaszi-i temetőben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1902. aug. 26-án. Aldás és béke lengjen porai felett!

Kovács Gyula okleveles jegyző fiatalon, 23 éves korában kedden reggel elhalálozott. A kiadott gyászjelentés a következő:

Kovács Jenő és neje **Csányi Róza** mint szülők, továbbá gyermekeik: **Kálmán**, **Lajos** és **Margit** mint testvérek, végül özv. **Kovács Józsefné** szül. **Bárony Terézia** mint nagyanya és számos rokon nevében is fájdalomtól megtört szívvvel tudatják a legjobb gyermek, testvér, unoka és rokon **Kovács Gyula** okl. jegyzőnek ifjú élete 23-ik évében, ez évi augusztus hó 26-ik napján, reggeli fél 5 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 27-én, szerdán délután 5 órakor fognak a halottas háznál (**Szaniszló-utca 69. sz.**) az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után az olasz-i sírkertben örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtételre az elhunyt nagyszámú rokonai, barátai és ismerősei bánatos szívvvel meghívotnak. Nagyvárad, 1902. év augusztus 26. Aldás és béke lengjen porai felett!

* **A temesmegyei árvapénztár ügye.** Néhány fővárosi lap a napokban azt jelentette, hogy a temesvári megyei árvaszéknél, mint azt **Szúrza** megyei főügyész a belügyminiszterhez intézett felelővételében elmondja, két millió korona hiányt konstataáltak. Ma a lapok két fél-hivatalos kommunikét közölnek, melyek ezt a hírt czáfalni igyekeznek, de annyit kénytelenek elismerni, hogy az árvapénztár kezelésében nagy rendetlenségek észleltek. Ezzel szemben **Szúrza** megyei főügyész nyilatkozatot tesz közzé, melyben elmondja, hogy nem fegyelmi vizsgálat, hanem csak az ezt megelőző előnyomozat van elrendelve, de nemcsak elene, hanem az egész árvaszék ellen. Azután megismétli azt, a mit már felelővételében is elmondott, tudatja, hogy a hiány két millió korona, lehet azonban, hogy több is. Mindenesetre elvárjuk, hogy a belügyminiszter ebben az ügyben szigorú vizsgálatot indítson.

* **Nincs többé vénkisasszony.** Beállt tegnap a rendőrségre egy ur egy hölgygel. A rendőrtiszt udvariasan köszön s közben megállapítja, hogy az ur vagy fia, vagy öccse a hölgynek.

— Mivel szolgálhatok?
— Hatósági igazolványt kérek a leányom személyazonosságáról.
— Hogyan méltóztatik? — hebegett a tiszt. Leánya?

— No igen. Volt már neki régebben is igazolványa, de az roz. Itt van ná. Az van benne, hogy a leányom 33 éves, haja fekete és foga nincs. Kérem átossággal, ez mind hazugság.

A rendőrtiszt megnézi a régi igazolványt.
— Hogy meri az ur ezt hazugságnak mondani? Hiszen én magam állítottam ki ezelőtt hat évvel!

Az apa alább adta egy hanggal.
— Kérem átossággal. Nem is úgy értettem én, hogy akkor volt hazugság, hanem hat év óta nagyot változott a világ.

— Halljuk hát az új adatokat.
— Először is a leánykám ma 27 éves.
— Vagyis hat évvel fiatalabb lett hat év alatt.
— Igenis, kérem átossággal . . . azaz hogy akkor írták be hat vagy tizenkét évvel vénebbnek azaz idősebbnek . . . azaz mit tudom én! Szóval most 27 éves, haja szőke s fogai épek. Kérem a bizonyítványt.

A rendőrtiszt hamarjában nem tudta, mit csináljon? Végre kimondta a szentenciát:

— A bizonyítványt kiadom, ha igazolják: a 27 évet keresztlevéllel;

(— No azt majd ad a rabbi, mormolta az apa.)
a fogak épségét fogorvosi bizonyítvánnyal;
(— Elég lesz a kovácsunktól odahazulról?
Nagyszerűen tud az fogat huzni!)

a haj székeségét pedig én fogom személyesen bizonyítani. János! Adjon csak egy kis vizet!
Mire János bekocogott a vízzel, az ur és a hölgy — elléptek.

* **Emlékoszlop a világosi fegyverletétel helyén.** Érdekes tervvel foglalkozik az aradi nemzeti szövetség. Legutóbb tartott közgyűlésén kimondta, hogy a világosi fegyverletétel helyén emlékoszlopot állít, melyhez minden törvényhatóságtól emléktáblát kér s ezen emléktáblák összeállításából alakul ki az oszlop. A szövetség a tervet sokszorosítja s azt a költségvetéssel együtt megküldi az összes törvényhatóságoknak. A szövetség az országgyűléstől is fog emléktáblát kérni és reméli, hogy kérése mindenütt meghallgatásra és hozzájárulásra fog találni s hogy jövőre a fegyverletétel ötvennegyedik évfordulóján letehetik az emlékoszlop alapkövét.

* **Rövid hírek.** **Elveszett** egy egyfedelű női arany óra kettős csingő aranylánczczal a szent Vincze-zárdától a Royalig vezető uton. Hasonlóképen elveszett szombaton este 10 órakor egy teljesen felnyergelt aranypej 15 markos mindkét hátsó lábára kesely kancza, mely az ürögdi majorhoz tartozik. Valamint az óra megtalálójá, egy a kancza kézrekerítője illő jutalomban részesül. — **Találtatott** 4 darab szekrénykulcs. Igazolt tulajdonosa átvetheti a rendőrkapitányi hivatal 4. számú szobájában.

* **Elmulaszthatatlan köteletségünknek tartjuk a közönség figyelmét felhívni **Háasz Manó helybeli kereskedő cég** mai hirdetésére, mert az mindenkit kell, hogy érdekeljen.**

Mivel e cég az ő óriási forgalma által azon helyzetben van, hogy mindenkit meglepő olcsó árban adhatja a legdivatosabb árukat.

Igazságszolgáltatás.

Törvényszéki tárgyalások.

A kir. törvényszék büntető tanácsa négy ügyben ítélkezett tegnap, mikor is a büntető tanács elnöke **Fassie Sándor**, tagjai pedig: **Grám Sándor** és **Máthé György** kir. törvényszéki bírák voltak.

Boba Márton került először a vádlottak közül a bírheft padra, még pedig betöréses lopás büntette miatt.

A vádlott sokszor büntetett megrögzött tolvaj, még a múlt év folyamán, szomszédja zárt udvaráról egy saroglya lánczot s más egyéb vas-szerszámokat lopott. E büntette miatt tekintve megrögzött tolvajságát 1 év és 6 havi börtön büntetést kapott.

Majd két kedélyes tyuk tolvaj ügyét tárgyalta a törvényszék. **Muntyán János** és **Sutyó György** régi cimborák a tettesek, akik együtt idogálva vakmerő rabló kalandra határozták el magukat s el is indultak az éjszaka második felében a falu egyik legmódosabb gazdájának tanyája felé, ám de csak akkor kezdtek tanakodni, mit is emelhetnének ők el könnyűszerrel a **Balogh Mihály** portájáról, mikor már a kapun belül voltak.

Itt aztán a tyuk ólat találták legközelebb, hát megállapodtak a tyukoknál s egyenkint tömöggették a hízó jószágot egy öblös zsákba, mikor éppen arra vetődött az éjjeli őr, aki aztán a tilosban garázdálkodó atyafiakat tetten csípte.

E kis éjjeli kalandért, mit a törvényszék lopás büntetnének minősített, **Muntyán János** 21 napi, **Sutyó György** pedig 8 napi fogházat kapott.

Ezután **Kuferstein Ignác** ült a vádlottak padjára, akit bécsi hitelezőinek képviseletében **dr. Lienenfeld** jelentett fel csalás büntette miatt. Ugyanis a nevezett vádlott, mint székelyhidi szatócs, mintegy 300 frt értékű árut vásárolt

bécsi hitelezőitől, mely portékát nagy nehezen eladogatva, ennek árából mitsem fizetett a bécsi nagykereskedőnek, hanem a helybeli adósaikat igyekezett kielégíteni, miről értesülvén a bécsi cég, család büntette miatt feljelentette Kufenstein Ignácot.

Ez ügyben a vádat Lázár Márton kir. ügyész képviselte, ki ismertetvén az ügyet, Kufenstein Ignácot a b. t. k. 387. §-a értelmében család büntette miatt kérte megbüntetni.

Ezzel szemben Váradi Ignác védő arra alapította védelmét, hogy a vádlott ellen, a kereskedelmi törvények értelmében, mint szatócs ellen csődöt nem kértek és nem is kérhettek, tehát a vádlott jóhiszeműleg cselekedett akkor, mikor, bár fizetési képtelenségét bejelentette, befolyó jövedelméből kisebb, becsületbeli adósságait fizetgette.

Ez álláspontra helyezkedett a kir. törvényszék is, mikor Kufenstein Ignácot a vád alól felmentette azzal a megokolással, hogy nem látja beigazoltnak azt, miszerint vádlott bécsi hitelezőit megkárosítani akarta.

A vádhatóság és Dr. Lindenfeld felebezett.

SZINHÁZ.

A téli szezon kezdete. Somogyi Károly színtársulata jelenleg Kaposvárott tart előadásokat. A társulat szeptember közepén szándékozott a téli szezont Nagyváradon megkezdeni. Mint értesülünk Somogyi Károly már megkereste dr. Hoványi Géza színiügyi bizottsági elnököt, hogy szeptember 19-én szándékozik megkezdeni az előadásokat a Szigligeti-színházban, ha erre a színiügyi bizottságtól engedélyt nyerne. E napon diszeloadás lenne, a Kossuth-emlékünnap alkalmából. A színiügyi bizottság mindenestre megadja Somogyinak az engedélyt, annál is inkább, mert a Kossuth-ünnepélyi rendező bizottság már fel is vette az ünnep programjába a diszeloadást.

TANUGY.

Értesítés. A nagyvárad-ujvárosi róm. kath. népiskolában a beiratások az 1902—903. tanévre folyó évi szeptember 1-én veszik kezdetüket s bezárólag szeptember 6-ig tartanak.

Felhívtnak tehát a t. szülők, kik gyermekeiket ezen kath. tanintézetben akarják taníttatni, hogy azok beiratása végett *hímlőlési bizonyítvánnyal ellátva* az iskolaépületben (Nagy-Körös-utca 538. sz. a.) megjelenni sziveskedjenek.

Tudomására adom egyúttal a t. szülőknek, hogy a vallás- és közokt. magy. kir. miniszter ur 1878. évi márczius 31-én 7280. sz. a. kelt leirata értelmében csak azon gyermekek tekinthetők tanköteleseknek, kik 6-ik életévüket a polgári év szeptember hónapjában betöltik. Ugyanezért az I. osztályba beírandó minden tanulótól megkivántatik, hogy erre vonatkozó *keresztelési igazolványát* magával hozza: ezen igazolványt az illető plébániai hivatal kívánatra díjmentesen állítja ki.

A beiratásokat naponként *délelőtt 8—11-ig, délután 3—5-ig* az osztálytanítók teljesítik.

Beiratási díj egy tanévre a róm. kath. tanulóktól 4 korona, más felekezettől 10 korona. Szegény róm. kath. tanulók a beiratási díj fizetése alól fölmentetnek ugyan, de 30 fillér tanítói nyugdíj-illetéket, 30 fillér értesítői (összesen 60 fillér) díjat minden tanuló köteles fizetni.

Magánvizsgálatok a beiratási napok bármelyikén tehetőek.

A jó Isten lévén minden kegyelem kuforrása, a tanév ünnepélyes megnyitása a Szentlélek segítségül hívásával szeptember 8-án — Kisasszony napján — lesz, 9-én pedig kezdetét veszi a rendes tanítás.

A nagyvárad-ujvárosi róm. kath. népiskola igazgatósága.

Egy új iskola megnyitása. Mint értesülünk, az *Ór-utczán* épülő újvárosi községi elemi fiúiskolát nagyobb szerű ünnepély keretében akarják a kultura csarnokává felavatni. Szeptember 1-re nem lesz ugyan még kész az épület, de azért a *beiratásokat itt eszközölik*. A szép egyszerű renaissance stílusban épített palota gyönyörű tágas világos és könnyen szellőztethető egészséges tantermeivel, remek új felszerelésével, gazdag szertáraival messze földre elviszi majd Nagyvárad város közönségének a nagylelkűségét. Hirt adunk majd arról a tanügy iránt kíváló érzékkel bíró vezetőségéről, a mely ezt a modern palotát — a város *legszebb iskolájául* — a magyar kultúrához illő egyszerű pompával emelte föl és rendezte be.

TAVIRATOK.

Kiegyezési tárgyalások.

Budapest, aug. 26. (Saját tud. táv.) A Presse szerint a magyar és osztrák miniszterek, valamint a szakreferensek a jövő hét elején Budapesten folytatják a kiegyezési tárgyalásokat.

Margit Zsófia hercegnő a ravatalon.

Budapest, aug. 26. (Saj. tud. táv.) Gmundenből jelentik, hogy reggel a családtagok jelenlétében gyászmise volt a kastély kápolnájában. A gyászmise tartama alatt a halottas szobában ólompecséttel lezárták a koporsót s a kápolnába vitték. Holnap beszélgetik s a király jelenlétében Ludwigsburgba viszik.

Tisztviselők fizetésrendezése.

Budapest, aug. 26. (Saj. tud. táv.) A Magyar Nemzet írja, hogy hivatalos körökből vett értesülések szerint *Lukács* pénzügyminiszternek sikerült fedezeti alapot találni a jövő budgetben az állami tisztviselők fizetésének javítására.

Viktor Emanuel Berlinben.

Racconigi, aug. 26. Viktor Emanuel király ma reggel 8 órakor Göschenen át Berlinbe utazott. A király kíséretében van Ponzio-Veglia, a királyi ház minisztere, továbbá Brusatti főhadsegéd és Gianotti gróf főszertartásmester, valamint nagy számu kíséret. Prinetti külügyminiszter Novarában fog a király kíséretéhez csatlakozni. (M. T. I.)

A vitás tengerszem.

Grác, aug. 26. A tengerszem kérdésben kiküldött választott bíróság mai ülésén a galicziai előadók folytatták előadásukat. Felváltva ismertették a vitás kérdésre vonatkozó irodalmat és a vitás terület kataszterével és adózásával foglalkoztak. A galicziai előadók még ma befejezik előadásukat. (M. T. I.)

Búr hadifoglyok utazása.

Bermuda, aug. 26. A »Staffordshire« gőzös 1046 búr hadifogollyal elindult innen. (M. T. I.)

Hajók összeütközése.

Fiume, aug. 26. Az Adria Jókai nevű hajója, a mely most a fiumei kikötőben rakodik, Cardiffból jövet június 28-án este Portugália partján Cap-Sagres mellett összeütközött a Consul Kaestner nevű angol vitorláshajóval. A Jókai a vitorlás-

hajó mögött haladt és többször figyelmeztette kitérésre. A vitorlás azonban rosszul manővrozott és így történt, hogy a Jókai baloldalt beleütközött. A vitorláshajó kapitányával, tisztjével és szakácsával elsüllyedt, három matróz a Jókai-ba kapaszkodva megmenekült. A Jókai-t a harmadkapitány vezette. A vitorlás 116 tonnás volt. Tulajdonosa a Cormond-társaság volt. (M. T. I.)

A perzsa sah utazása.

Páris, aug. 26. A perzsa sah tegnap ideérkezett. (M. T. I.)

Tripolis átengedése Olaszországnak.

Konstantinápoly, aug. 26. Itteni politikai körökben híre jár, és a mi a legjellemzőbb, már török lapok is írják, hogy a szultán Tripolist békés uton átengedi Olaszországnak. Állítólag Viktor Emánuel király Tripolis okkupációjára nézve már megegyezett a hatalmakkal, a melyek a szultánra nyomást gyakorolnak oly értelemben, hogy mondjon le Tripolisról Olaszország javára. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tűzzel-vassal.

Írta: Sienkiewicz Henrik. 66.

A sebesültet a szomszéd szobába vitték s egy kerevetre fektették. Sagloba bekötözte a sebeit. Az iyesmben nagy gyakorlata volt a korcsmai verekedések révén.

— Mondd meg a kozakjaidnak, szólott aztán a vezetőjükhöz, hogy holnapra ugy fizánkol az uratok, mint hal a vízben. Ti addig is igyatok az egészségére. Csak lesz pincze ott a házban, törjétek föl a hordókat, akár meg is fürödhetek a borban.

A kozákok ujjongva távoztak.

— Hanem azért nekem is hagyjatok valamicskét, kiáltott utánok Sagloba.

Odaült a Bohun fejéhez és ilyen gondolatokat szövögetett.

— Az ördög ez alkalommal még nem visz el, pedig ugyancsak közel voltál ehhez a megtiszteltetéshez. Két napig azért belefekszel a sebedbe. Hiába, a hóhéron nem fog a kard, hanem a hófém kezeire jutsz te is, az bizonyos. Nem is pajtáskodom már ezután veled, tölj be csak egymagad éjnek idején békés nemsi lakokba.

Bohun nyögni kezdett.

— Nyögnél csak fiam, holnap keservesebben is fogsz nyögni. A szép kisasszonyra vésik a fogad? Hát nem csodálom, mert szép a leányzó, de a kutyák rájáák szét a esontajmat, ha meg nem szabadítom öt tőled.

Kivülről hangos kiáltozás hallatszott.

— Ugy látszik, a ficzkók megtalálták a pinczét. Igyatok csak fiam, majd elyom aztán az álom és én virrasztok helyettetek. Az ébredéstek majd keserves lesz.

Kiment a folyosóra, ahol rettenetes látvány tárult a szeme elé. Ott feküdt a két herceg halálja, nem messzi tőlük a hercegasszony holtteste. A kandallóban még pisláskolt a tűz és vörös fénye kísértetiesen csillant meg a vértócsákban. Sagloba borzongva menekült el innen. Az udvarban már tobzódtak a kozákok. Tűzet gyújtottak, hordókat görgettek elő, amelyekben bor, sör, pálinka volt. Nem is ütöték őket csapra, csak beverték a tetejüket, s vedrrel moritáltak belőle. Némelyek a cselédlányokkal kergetőztek, mások vad tánczot jártak és daloltak torokszakadtából. A kerítésen túl hálmészakodva állottak a parasztok, akiket idecsalt a puskaropogás és ordítózás. A kezöket sem mozdították meg a Kurcevicek védelmére, sőt inkább örültek, hogy ilyen gyászos véget ért a földesuruk. A dárídó egyre zajosabb,

egyre vadabb lett. Már nem is merítették a bort a hordókból, hanem belédugták a fejüket, volt, aki belé isült a hordóba. Dülöngött az egész csapat sokat már el is nyomott a részegség. Sagloba elégtlenül nézte őket.

— Minden jól megy, az idő is kedvez, sötét van. Mire a hold lenyugszik, mind aludni fog.

Elvegyült a mulatók közé és biztatta őket. — Igyatok, fiúk. Aruló az, aki le nem isza ma magát a parancsnok tiszteletére.

A kozákoknak persze tetszett ez a beszéd s majdhogya megcsókolták érte Saglobát.

— Ti fősvény kutyák, hát azoknak a szegény ficzkóknak, akiket örül állítottatok, nem adtok inni? Azonnal vátsátok föl őket.

Néhány ittas kozák odátantorgott az örökhöz, akik érthető sietséggel rohantak a hordók felé. Sagloba maga merített számukra pálinkát és megparancsolta, hogy egy óra múlva új ördöket állítsanak a ház elé. A kozákok vakon engedelmessé váltak, mert hozzászoktak már, hogy Bohun távollétében Sagloba vegye át a parancsnokságot. A derék lovag most a parasztokkal elegyedett beszédbe.

— Messze van innen Lubnie?

— Messze van uram jócskán!

— Odaérhelnék reggelre?

— Dehogy érnel oda, uram.

— Hát délre?

— Délre már igen.

— És merrefelé van Lubnie?

— Az országot egyenesen odavezet.

— Ez itten az országot?

Sagloba készakarva bangosan, szinte ordítva beszélt, hogy emberei meghalassák a szavát. Nagylelkűen a parasztoznak is adatott pálinkát, de magáról sem feledkezett meg.

— Adjatok egy kancsó sört.

Hoztak neki egy jókora kancsóval. Ahitattal emelte szájához, vigyázott, hogy egy csöppje se csurranjon el és fenéig ürítette. A kozákok tisztelettel nézték.

— Hogy tudni inni!

Az ital ugyancsak vidám kedvbe hozta Saglobát. Kegyesen intett a csöcselőknek, hogy csak igyanak tovább, maga pedig bement a házba, de előbb kiköszölt minden zugot. Valamennyi ör mélyen aludt. Bohun is mozdulatlanul fektült a kerületen. Kopogtatott a Helena ajtaján, amely mögül halk zsongás hallatszott elő. Mintha imádkoztak volna.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Az olasz borvám-záradék ellen.

Dr. Molnár Akos, a székelyhidi kerület népszerű képviselője kérvényt nyújtott be a képviselőházhoz, az olasz borvám-záradék eltörlése iránt.

E kérvényt Székelyhid község, Biharmegye bortermő vidékének főhelye intézte az országgyűléshez dr. Molnár Akos indítványa folytán.

Székelyhid község képviselőtestülete 1902. évi augusztus hó 9-ik napján tartott gyűlésén u. i.:

Dr. Molnár Akos képviselő indítványozta, hogy az olasz borvám clausula eltörlése iránt a képviselőházhoz kérvény intéztessék; egyben pedig mozgalom indíttassék arra nézve, hogy a honi borvidékek hasonló actiót fejtsenek ki.

Az indítvány elfogadása mellett elhatározta a képviselőtestület, hogy az olasz borvámjának hectoliterenként 40 koronában való megállapítása iránt kérést intéz a képviselőházhoz és ezen határozatát hasonló eljárással való támogatás végett az érdekelt borvidéki helyi hatóságoknak — kívánatra — megküldi.

Dr. Molnár Akos azonfelül összes képviselő-társait körlevélben hívja fel hasonló mozgalom szervezése iránt.

Keleth János és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tőzsde eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, aug. 26.	
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasút	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	473.—
Saleótársaság	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, aug. 26.	
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.53
Zab ápr.	6.—
Káposzta, ropogó, aug.	96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. aug. 26-án.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék	97.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	118.60
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	109.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.60
Italmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	202.—
Tiszszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	162.—
Osztrák járadék papírban	101.60
Osztrák járadék papírban	101.60
Osztrák járadék aranyban	121.50
Osztrák korona járadék	99.50
Osztrák államsorsjegyek	152.50
Osztrák magyar bank részvény	15.85
Magyar hitelbankrészvény	727.50
Osztrák hitelintézet részvény	718.75
Párisi visita	95.15
20 frnkos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.02
Londoni visita	239.67
20 márkás arany	23.42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

959/1902. számhoz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közérre teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbírósnak 1892 évi. VI. 593. számú végzésével Papp Béla ügyvéd által képviselt Bunda Miklós feleperes részére Ambrus György

alperes ellen 100 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 612 kor.-rubeccsült ingóságokra a nagyvárad városi kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a felülfoglaltak követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyváradon Uri-utca 39. számú házában leendő megtartására határidőül 1902. év szeptember hó 4. napjának délelőtt 11 órája tűzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogják adni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetésének a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1902. évi aug. hó 19. napján.

Batig Ferencz,

kir. bír. végrehajtó.

293.

7332—902. P. sz.

Hirdetmény.

A nagyvárad kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Lestyán Adorján kérelme következtében 5 darab érmelléki takarékpénztári ideiglenes részvényről és 4 darab regáló kötvényről a Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és terményhitelbank által 1890. év július hó 14-én 3666. szám alatt kiállított és állítólag elveszett zálogjegy megsemmisítése iránt az eljárás folyamatba tetetett. Felhívatik ennél fogva a fent körülírt okiratnak birtokosa, hogy azt ezen bíróságnál vagy bemutassa, vagy ahhoz való igényét ezen hirdetésnek a hivatalos lapban első megjelenése napjától számított hat hét alatt bejelentse, mert különben a kérdéses okirat semmisnek fog nyilvánítottatni.

Nagyvárad, 1902. évi április hó 26-án.

Pallay Jenő,

kir. törvényszéki bíró.

291

Kiadó lakás.

A Biharmegyei takarékpénztár Kossuth-utcai házában

Egy másodemeleti udvari lakrész

két szoba alkov, előszoba, konyha és megfelelő mellékhelyiségekkel

1. évi november hó 1-től kiadó.

Értekezhetni az intézet I. emeleti üzlet-helyiségében.

294.

Fő-üzlet:
Zöldfa-u. elején.
Telefon sz. 386.

HÁASZ MANÓ kézmű és divatáruház.

Fiók-üzlet:
Amerikai áruház.
Telefon sz. 372.

Figyellemmel kérek lenni arra, hogy nálam a most kezdődő iskola évadra beszerezhető bármely intézet előírása szerint egy fiók, mint leánykák részére **szükséges összes kellékek.** Ugyisint bármely **rőfös és díszítési** cikkekben szinte meglepő **nagy raktár a legdivatosabb** kivitelekben. S tekintettel a mindenki által ismert **óriási forgalmamra, oly szolid és olcsó árban,** mint nálam, semmi féle cikket be nem szerezhetők.

S ez **olcsó árak** mellett is minden vevőnek ki 10 frt. értékűt vásárol, még ha részletekben is,

egy élelnagyságu fényképet készítek

55 cm. széles, 75 cm. magasságban bármely átadott fénykép után teljesen ingyen, csupán a pas-partourért fizetendő frt. 1.50.

Kiadó lakás.

A Mezey-féle házban (Kossuth Lajos-utca) egy első emeleti utcai lakás, mely áll: 4 szoba, 1 alcoven, mellékhelyiségek s egy üveges terasz a Körözsre,

f. évi november hó 1-től kiadó.

292

Kiadó magtárak.

A Nagyváradi Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehetők.

Ertekezhetni a Nagyváradi Takarékpénztárnál.

LŐRINCZ MÓR, Nagyvárad, Bémer-tér, Vashid mellett.

Ajánl nagy választékban

iskola hegedüket,

darabját: 2.— 3.— 4.— 5.— 6.50 8.— 10.— forint

Hegedü vonók,

darabja: —.35 —.50 —.80 1.— forint.

Iskola-táskák, 25 krtól feljebb.

Könyvszijkak, tolltartók, tentatartók, zsebkések, ollók, ruha- és hajkefék, fésük, kofferek, kézi táskák, kézi és fali tükrök, esőernyők a legmértékesebb árban.

Vadász kellékekből nagy választék.

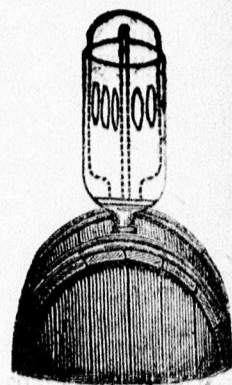
Dohányzó » » »

Lovagló eszközökből » » »

Az összes raktáron tartott árukról képes árjegyzék kívánatra megküldetik.

Tüzi játék nagy raktár.

Egy ügyes fiu mint tanuló, fizetés mellett alkalmazást nyer.

Szenzációs találmány boraink védelmére!

Ezen Hidraulikus aknával lefajtott boraink nem szükséges a töltőgépet havonta ismételni. A csapán álló bort megmenti a borvirág, vagyis penésztől, ezáltal nem lesz soha zavaros és savanyú, így utolsó cseppig kristály tisztán eresztődik le a bor és fölélegessé válik a kis hordókba való lehűzés és a levegőbe töltögetés. Darabja 1 ft. Hozzájáruló 1 üveg desztillált 35 kr. Kapható:

Lőrincz Mór
Nagyváradon.

Uj üzlet! Szabó Testvérek Uj üzlet!

Nagyvárad, Zöldfa-utca, (a «Zöldfa» söresarnok mellett.)

Ajánljuk:

ujjonnan berendezett rőfös és nőidivat czikkeinket.

Ing, blousok, napernyők, jó mosó kartonok, Fongaise batisztok, uri és női mosott fehérneműek, vásznak és chiffonok, csipkék, szalagok.

Uj üzlet!

Bélés és rövidárak.

Uj üzlet!

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczka-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok

sőt, a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.